

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Μετα τύπης μικράς συγκομιδής συλλογών ποιητικών και συλλογών διηγηματικών ποιησιωρέθησαν έπει της τραπίζης μου ή «Μαζώχτρας» και δ «Βρυκόλακας» τού κ. Εφταλιώτη δημολογώ, δη πρώτα με προσελκύουν εἰς τὸν κομφόν τόμουν, τὸν ἀκεδεδομένον ἀπό τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Εστίας».

Δὲν δύναται τις παρὰ νὰ παρακολουθήσῃ μὲ ένδιαφέρον καὶ μὲ συμπάθειαν τὸ έργον τοῦ κ. Εφταλιώτη, τὸν δηοὺν δ Φυλήρης ἀποκαλεῖ—δὲν ξεύρω μὲ πάσην αχρέβειαν, οὐτε μὲ πόσην ἐπιτυχίαν—Τουργένιεφ τῆς Ἐλλάδος καὶ δυτικά μετά τοῦ κ. Πάλλη, τοῦ ἀχρόστου καὶ τοῦ Ιασδέλφου, λικνίζουν τὸ δινειρον—τοῦ δηούν δὲν γνωρίζω εὐγενέστερον—τῆς δημιουργίας φιλολογίας, βγαλμένης ἀπὸ τὰ οπλάγχνα καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, ἀντικατοπτρίζουσαν τὴν πνευματικήν κατάστασιν, τὴν γεμάτην δύλειεν καὶ ύγειαν τῆς δῆλης Ἐλλάδος τῆς σήμερον—δχι τῆς Ἐλλάδος τῶν ήλιων, δηοὺν ἐπέρασεν ἐπίπλαστος καὶ στρεβλῶν δ πολιτισμός—ἀλλὰ τῆς Ἐλλάδος τῆς ἀμεταβλήτου δηούν τὴν βλέπει κανεὶς πλησίον τῶν κυμάτων καὶ πλησίον τῶν πεύκων, πλησίον ἐκείνων οἱ δηοὺς ζεῦν παλαίστες μὲ τὰ κύματα καὶ ἐκείνων οἱ δηοὺς ζεῦν υφαύμενοι διελῶς μαζῇ μὲ τὰ δένδρα εἰς τὰς κλιτύας τῶν βουνῶν.

Θά θελα διὰ νὰ χαρακτηρίσω τὸ έργον τοῦ κ. Εφταλιώτη νὰ σᾶς δηλήσω διὰ τὶς Νησιώτικες Ιστορίες, εἰς τὰς δηούς ή ζωὴν ἡ Ἐλληνικὴ διαρρέει μὲ μίαν ἑντασίν ἀπλότητος καὶ μὲ μίαν ἀρέλειαν ἀκύμαντον καὶ διὰ τὶς Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου, τὰς δηούς δ κ. Δροσίνης μοῦ ὄντομαζεν ιθνικήν κατήχησιν καὶ αἱ δηούς θὰ είνε διὰ τὸν κ. Εφταλιώτην, πατριώτην πρὸ πάντων, τὸ προσφιλέστερον τῶν έργων του.

Θά θυνάμην τοιουτορέπως νὰ ἐπαινέσω δὲν πράγμα σπάνιον εἰς τὴν φιλολογίαν τὴν παγκόσμιον καὶ τὴν φιλολογίαν τὴν ἔλληνικήν ἀκόμη—τὴν Ἐλλειψιν δηλαδή προσπαθεῖς, τὴν ἀποφυγὴν πάσης λάμψεως, τὴν διεξαγωγὴν τῆς διηγήσεως διὰ μέσων ἀπλῶν, διὰ μέσων κλασικῶν, οὗτος εἰπεῖν, δινευ τυρ de source, μεγάλων περιγραφῶν, ἀπρόσπτων περιστροφῶν καὶ μελετημένων προσποιήσεων. Ο κ. Εφταλιώτης, δυτικά διετράφη εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀνέγνωσε καὶ ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὰ ήρεμα μυθιστορήματα τῆς "Ἐλλιοτ καὶ πρὸ σύντονῶν τῶν "Ἐφημέριον τῆς Βάκριλδος καὶ γράφει μὲ τὸν τρόπον ἐκείνον τὸν ἀνεπιτίθεστον, μὲ τὴν τέχνην τὴν νηφάλιον καὶ ύγια, η δηούς φαίνεται ως ἐθεμασμένη εἰς τὰς σημερινὰς φιλολογίας τῶν λατινικῶν φύλων.

Ο κ. Εφταλιώτης είνε πρὸ πάντων "Ἐλλην, καθὼς εἴπομεν. "Εν στοιχεῖον τῶν πεζῶν καὶ τῶν ποιητικῶν του έργων είνε δ πατριωτισμός. "Η νοσταλγία τῆς πατρίδος, ή περιγραφὴ τῆς ἀκριδοῦς ἔλληνικῆς ζωῆς τοῦ χωροῦ, δ ήρεμος, δ γεμάτος ἀπὸ ήλιον καὶ ἀπὸ ειρήνην βίος τῆς παραλίας, ή μικρά μονοτονούσα πάντοτε καὶ δημιουργίας διορρέουσα διαρκεῖς τῶν νησιωτῶν, γεμίζουν τὰ έργα τοῦ κ. Εφταλιώτη.

Η «Μαζώχτρας» καὶ τὰ ἀλλα μικρότερα διηγήματα, τὰ δηούς ἀποτελοῦν τὸ ήμισυ του νέου τόμου, μᾶς δίδουν τὴν ζωὴν τῆς Κρήτης, συμβαίνουν δλα εἰς τὴν μόλις ἀφυπνιζόμενην ἐλευθέραν μεγαλόνησον. Είνε εἰς τὴν «Μαζώχτραν» η Ιστορία ή ἀπλῆ καὶ φοβερὴ τῆς συκοφαντίας, δηούς δύναται ν' ἀναπτυχθῇ τραγική καὶ ἐξολοθρεύτρια εἰς κοινωνίας μικράς καὶ ἀγρίας, δηούς τὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς φυλάσσει ἀκόμη λειψνα τῆς θηριώδιας τῶν ἀνθρώπων τῶν σπηλαίων. Μιαδυσθήμησις τὴν δηούλαν ἐκδικουμένη ρίπτει εἰς δλίγας λέξεις μία μαζώχτρα ἐλαῖων ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὴν έργασιν τῆς καὶ ἐκδικουμένη τὸν έργοτήν τῆς, ἀρκεῖ δηοὺς προξενήση τὸν θάνατον ἐνές ἀνθρώπου κατ' ἀρχὰς καὶ κατόπιν ἐκ τῆς μανίας τῶν ἀνταποδιδομένων ἐκδικήσεων δλοκλήρου χωρίου φονευομένου ἐναλλάξ, πνιγομένου εἰς τὸ αἷμα, ἀλληλοφονευομένου, τυφλοῦ ὑπὸ τὴν προσταγὴν τοῦεδφαλμοῦ ἀντὶ δθαλμὸν καὶ δδόντα ἀντὶ δδόντοςτῶν πρωτογενῶν κοινωνιῶν.

Η ἀπλότης, η ὑλειψις μέσων, η φυσικότης χαρακτηρίζουν τὴν «Μαζώχτραν», δηοὺς καὶ τὰ ἀλλα διηγήματα τοῦ τόμου. "Έχουν δλα αὐτά, δηοὺς καὶ τὰ προηγούμενα έργα τοῦ κ. Εφταλιώτη, τὰς αὐτὰς ἀρετὰς καὶ τὸ αὐτὸ δημόρον δημόρον ἐλάττωμα—ἐλάττωμα διὰ τοὺς πολλοὺς μόνον—τὴν ἐλαφράν μονοτονίεν.

Διότι δημολογουμένως δὲν παρασύρουν μὲ ένδιαφέρον καὶ λάμψιν τὰ έργα τοῦ κ. Εφταλιώτη. "Έχουν τὰς χάριτας ἐκείνας, τὰς δηούς έχουν αἱ μικραὶ εἰκόνες λωτερικῶν τῶν Φλαμανδῶν ζωγράφων, τὰς χάριτας, τὰς δειλάς καὶ κεκρυμένας, αἱ δηούς δὲν προσελκύουν τοὺς δημήτρους, χάριτας φυσικότητος, ἀποδόσεως, ἀρετᾶς, τὰς δηούς δὲν ἀμποροῦν νάντιληθοῦν οἱ δρθαλμοὶ οἱ ἐκνευρισμένοι ἀπὸ βιαίωτερα, προκλητικώτερα, πυρετωδέστερα καὶ προσελκυστικώτερα θεάματα.

Τὰς ράδιουργίας τῆς Μαζώχτρας, τὸν φύνον τοῦ Πανάγου καὶ τοῦ Δημητρίου κατόπιν, τὴν σκηνὴν ἀκόμη τῆς ἐξεγέρσεως τῶν χωρικῶν κατὰ τῆς ορδιούργου, δλα τὰ διηγεῖται μὲ τὸ αὐτὸ δηοὺς καὶ τὴν αὐτὴν μετριστήτη συγκινήσεως, μὲ τὴν αὐτὴν ἀπλότητα παραμυθοῦ δ κ. Εφταλιώτης ως χρονικὸν μάλλον ή διῆγημα.

Εἰς τὸ τέλος τῶν κρητικῶν Ιστορίων δ κ.

ΜΑΖΩΧΤΡΑ ΚΑΙ ΒΟΥΡΚΟΔΑΛΑΣ ΆΝΔΡ. 2/5/1900

Τὸ ὄρατον ζωγραφικὸν δημήτρας, τὸ ὄρατον σέσσον πελμάτων ανεγνώσθη ἀλλοτε ὅπου τὰς στήλας τῆς «Ακροτάλεως» εἰς ἔξθιμα τῷρα διατεμένος πορφυρίδες τοῦ εἰς βίδηλον. "Άλλα μαζῆ μὲ τοῦτο ἐξέσινε καὶ ἀλλας τοτερίες, αἱ δηούς δὲντει φέρουν τὴν ἀξένην τὴν λογοτεχνίαν τῶν συγγραφέων τῶν καὶ αἱ δηούς αποστελλούσαις μεταμόρφωτα τῆς συγγράφου φίλολογίας μας. "Έγια δράμα δὲν τὸν τίτλον «Βουρκόδαλας» διάρρηγει εἰς τὸν πολυεδέστερον αριθμὸν τοῦ Αργύρου Εφταλιώτη καὶ περιστοῦ ἐπίνευσην ἡδη τὸν γνωμὴν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Λευκαρίου εἰς τὸ «Περιεδύλιον μαζ;» τοῦ κ. Βέρνου. εἰς τὸν αντιπρόσωπον θεωρῶ ως τὸ ἀριστον τοῦ τοῦ δηούς τοῦ κ. Εφταλιώτη.

Η Μαζώχτρα καὶ Ιστορίας Αργυρίου Εφταλιώτη,
μ. ἔλλους λόγους ὄχλοντι
διηγήματα καμπόσα
με ζωὴ καὶ σκέτη γλώσσα.
Εργάτης

III. ΑΛΑΖΩΧΤΡΑ

"Εξεδήλη ἀπὸ τὸ Τουτιγραφεῖν τῆς Ήστετρίας κομψοτυπωμένος τόμος περιέγων τὴν σ. Μαζώχτρας καὶ ἀλλας Ιστορίας καὶ τὸν «Βουρκόδαλας δράμα τοῦ Αργύρη Εφταλιώτη. Είναι γαγούρι μένον εἰς τὴν συναθίσιμην γλῶσσαν τῆς σχολῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ πολεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Καρδούης ή «Εστίας». Περὶ τοῦ έργου επιγράψαμεν.

Εἰς τὸν τομὸν πολλὸν διάρρηγει καὶ ὁ «Βουρκόδαλας», δράμα τραχὺν ἐπὶ τὴν βάσει τοῦ δημοτικοῦ ποιητικοῦ εἰς τοῦ Νεκροῦ ἀδελφεοῦ.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Εφταλιώτου πωλεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς π. Εστίας" ἀντὶ τριῶν δραχμῶν.

Ελληνικόν τελείων περιπλανητῶν

Η Μαζώχτρα.

Η "Εξεδήλης τοῦ τὸ Τουτιγραφεῖν τῆς Ήστετρίας κομψοτυπωμένος τόμος περιέγων τὴν σ. Μαζώχτρας καὶ ἀλλας Ιστορίας καὶ τὸν «Βουρκόδαλας δράμα τοῦ Αργύρη Εφταλιώτη.

Εἰς τὸν τομὸν πολλὸν διάρρηγει καὶ ὁ «Βουρκόδαλας», δράμα τραχὺν ἐπὶ τὴν βάσει τοῦ δημοτικοῦ ποιητικοῦ εἰς τοῦ Νεκροῦ ἀδελφεοῦ.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Εφταλιώτου πωλεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς π. Εστίας" ἀντὶ τριῶν δραχμῶν.

Ελληνικόν τελείων περιπλανητῶν